

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בשב"ק פרשת כי תצא תשפ"ב לפ"ק

בעיר בארא פארק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף שי"ג

דרשת פרקי אבות

אבל לא בחנם. ורש"י (שבת לב:) פירש שנאת חנם, שלא ראה בו דבר עבירה שיהא מותר לשנאותו ושונאו ע"כ.

אך יש לומר בזה עוד כוונה, כי רוב פעמים בא השנאה מפני ששמע שחבירו עשה דבר כנגדו, או זלזל אותו בדיבורו, ובאמת חבירו לא כוון כלל לזה, או שנמסרו לו הדברים בשינוי קצת מאמיתת הדברים. וכמה פעמים האדם דן מעשי חבירו לכף חובה גם כאשר הלה לא כוון לרעתו, ואם היה חוקר אחר הדברים אצל חבירו, היה מתוודע לו שאין חבירו אשם בזה כלל. ולכן אמרה תורה לא תשנא את אחיך 'בלבבך', אם אתה מרגיש שחברך עשה דבר שלא כהוגן, אל תעצור הדבר בלבבך, אלא תלך אצלו, ויפרשו את הדבר כשמלה, ואז יתברר כי אין כאן לא דובים ולא יער, הוא לא עשה לך שום רעה, ולא זלזל בך כלל, וכל השנאה כנגדו שקר יסודו, ואתה שונא אותו חנם. ועל זה חרבה בית מקדשנו, בשביל שנאת חנם שהיתה ביניהם, שלא די עיקר השנאה, אלא גם לא היתה מוצדקת כלל, והיא שנאת חנם. וזהו שאמרו אל תדין את חברך עד שתגיע 'למקומו', קודם שתדון אותו, תעמוד ממקומך ותלך למקומו של חברך, ותברר הדברים, אם אמת היא המעשה אשר עברו אתה דן אותו, שמא הדברים לא היו ולא נבראו.

*

ונמשיך הדברים לפרשתנו, בדינו של בן סורר ומורה, שהפרשה מתחלת, כי יהיה לאיש בן סורר [סר מן הדרך] ומורה [מסרב בדברי אביו, לשון ממרים] וגו'. ויש להבין למה תיאר אותו הכתוב בשני תוארים, ולא סגי לומר בן סורר, או בן מורה. – ואמר הכתוב שוב, ורגמוהו כל אנשי עירו באבנים וגו', וכל ישראל ישמעו ויראו (כא"ה). וברש"י

במשנה (אבות ב-ד) ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו. ופירש הרע"ב ראית חברך שבא לידי נסיון ונכשל, אל תדינהו לחובה, עד שתגיע לידי נסיון כמותו ותנצל ע"כ. והוסיף עלה בשפת אמת, וכיון שלמקומו הרי לעולם לא תגיע, שכן לא כל הדעות שוות, ולא כל היצרות שוות, ולכן אי אפשר לך לדון אותו כלל.

וכן הוא במדרש (ויק"ר יב-ה) בשעה שבנה שלמה את בית המקדש והשלים אותה, הניח מפתחותיו תחת מראשותיו, כדי שישכים למחרת להקריב תמיד של שחר בזמנו. והטעה אותו אשתו בת פרעה שיחשוב שעדיין לילה, ועברו עליו ארבע שעות ביום שלא עמד, ולא קרב תמיד של שחר. מה עשה ירבעם, קבץ כל שבטו של אפרים, והשכים לפתחו של שלמה להרתיעו, ועל זאת יצתה בת קול ואמרה לו, רשע, אתה מחייבו על השוגג וכו', עתיד אתה להיות נשיא בישראל ולהעמיד שני עגלים אחד בדרך ואחד בבית אל כדי שלא יעלו ישראל לרגל, אלא יעבדו עבודה זרה באמצע הדרך, ותאשים את העם בבעל וימותו באותו עון ע"כ. הרי שמן השמים הוכיחו את ירבעם שאין לדון אחרים עד שתגיע גם אתה לנסיון כזה ותנצל.

*

אמנם יש בזה עוד כוונה, דהנה מצות עשה מן התורה ואהבת לרעך כמוך (ויקרא יט-יח), ומצות לא תעשה לא תשנא את אחיך בלבבך (שם יט-יז). ועל חטא זה חרבה בית מקדשנו, שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים, ומפני מה חרב, מפני שהיתה בו שנאת חנם (יומא ט:). ע"כ. ולכאורה צריך ביאור התואר 'שנאת חנם', כי מי הוא זה ששונא את חבירו בחנם, הלא כל שנאה היא רק מסכסוכי ממון או כבוד,

הוא, כי אילו היה בן סורר ומורה נהרג, היו כל ההדיוטים מרננים ומערערים על משפטי ה', מה עשה העלם הזה, ולמה יומת, מי ירד לסוף דעתו, הרי ימים ידברו, והיה בא בימים היה טובים מאלו, וכהנה. על כן כתב הקב"ה בתורתו הקדושה דינו של סורר ומורה, כי הוא יתברך יורד לסוף דעת בני לא אמון, מכל מקום תלה הדבר בתנאים הרבה באופן שקרוב לודאי לא יודמנו כל התנאים באיש אחד, ובפרט מה שתלה באמו אינה רוצה אינו נעשה בן סורה ומורה וכו'. ולבסוף יצא לתרבות רעה וגורם מה שגורם, מה הבריות אומרים הלא טוב היה כשהיה נהרג בקטנותו ולא יבא לידי מדה זו, ורואים כל העם אמיתת תורתנו הקדושה ונתקדש שם שמים על ידי זה וכו'. ואמר רבי יונתן אני ישבתי על קברו של אותו שהיה ראוי למות זכאי ומת חייב היינו אבשלום ע"כ.

ואם כן פרשה זו ניתנה לנו לעורר לבבנו על גודל חיוב החינוך המוטל על האבות לחנך בניהם, וללמוד מפרשה זו שניתנה מחכמתו של הקב"ה, איזהו חכם הרואה את הנולד, שאם מחפים על מעשי הבנים, ולא מייסרים אותו על המעשים הרעים, העידה תורה שסופו יהיה מלסטם הבריות וימות חייב, וטוב יותר לאביהם להביא אותם לבית דין כעת בעודם זכאי, ולסקול אותם. ומזה ישכילו ויבינו עד כמה יש להאבות לשום עיניהם על ילדיהם בשנות הנעורים לחנכם ולייסרם, ולא יאמרו הלא נער הוא, וברבות הימים ישתנה לטובה מעצמו.

ואיתא במדרש (שמור"ר א-א) חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר (משלי יג-כד), בנוהג שבעולם אדם שאומר לו חבירו פלוני הכה לבנך, יורד עמו עד לחייו, ומה תלמוד לומר חושך שבטו שונא בנו, ללמדך שכל המונע בנו מן המרדות סוף בא לתרבות רעה ושונאהו, שכן מצינו בישמעאל שהיו לו געגועים על אברהם אביו ולא רידהו, ויצא לתרבות רעה ושנאהו והוציאו מביתו ריקם וכו'. כיוצא בו (בראשית כה-כח) ויאהב יצחק את עשו, לפיכך יצא לתרבות רעה על אשר לא רידהו וכו'. כיוצא בו דוד שלא ייסר לאבשלום בנו ולא רידהו, יצא לתרבות רעה וביקש להרוג את אביו, ושכב עם פלגשיו, וגרם לו לילך יחף והוא בוכה, ונפלו מישראל כמה אלפים וכמה רבבות, וגרם לו דברים קשים הרבה שאין להם סוף, דכתיב (תהלים ג-א) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, מה כתיב אחריו ה' מה רבו צרי וגו' ע"ש.

וביתר ביאור, כי הכתוב אומר (תהלים קמד-יב) אשר בנינו כנטיעים מגודלים בנעוריהם. והיינו כי האדם נמשל

סורר ומורה נהרג על שם סופו, הגיעה תורה לסוף דעתו, סוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מוצא, ועומד בפרשת דרכים ומלסטם את הבריות, אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב ע"כ. בכלי יקר דקדק למה נאמר כאן וכל ישראל ישמעו ויראו יותר מבשאר מצות פרטיות. ועוד למה לא סיים הכתוב כאן ולא יזידון עוד, כמו שנאמר בפרשת שופטים (יז-א). גם למה אמר וכל ישראל ישמעו, וכל הבנים היה לו לומר, כי אין צורך לפחד זה כי אם לבנים ע"ש.

שוב נאמר בפרשה אחריו, וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ (כא-כב). וברש"י סמיכות הפרשיות מגיד, שאם חסים עליו אביו ואמו, סוף שיצא לתרבות רעה ויעבור עבירות ויתחייב מיתה בבית דין (תנחומא א) ע"כ.

*

ונראה דאיתא בגמרא (סנהדרין עא.) רבי יהודה אומר אם לא היתה אמו שוה לאביו בקול ובמראה ובקומה אינו נעשה בן סורר ומורה. מאי טעמא, דאמר קרא איננו שומע בקולנו, מדקול בעינן שוין, מראה וקומה נמי בעינן שוין ע"כ. ואם כן גם אם יתרמי פרשה של בן סורר ומורה שישקלוהו אותו באבנים, לא יפחדו נערים מלעשות כמותו שייראו מסקילה, כי אם אין אבותיו דומין זה לזה בקול ומראה וקומה, לא יענשו אותו. ולא שייך לומר וכל הבנים ישמעו ויראו ולא יזידון עוד, כי השמיעה שסקלו לבן סורר ומורה ההוא, לא מעלה ומוריד אצלם. ולא עוד אלא שאמרו (שם) בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות (כי אינו מצוי שיהיו שוים כל כך), ולמה נכתב, דרוש וקבל שכר ע"כ. ואם כן לא שייך כאן וכל ישראל ישמעו ויראו ולא יזידון עוד, אלא יש בזה כוונה עמוקה יותר.

והוא, דבגמרא שם איתא, אמר רבי יונתן אני ראיתיו וישבתי על קברו ע"כ. וביאר ברבינו בחיי שמא לא היה בן סורר ומורה גמור כדין תורה שנגמר לסקילה, אלא כענין אבשלום ע"כ. והיינו שאבשלום היה בן סורר ומורה, ולא נהרג, שלא הביאו לבית דין לייסר אותו, ולבסוף נהרג כאשר נתלה בשערו על עץ (שמואל ב יח-ט). וכתוב בחתם סופר (צ). דלבסוף נתקיים בו ותלית אותו על עץ, שהרי נתלה בשערו ע"כ. ועל קברו של בן סורר ומורה כזה שלא נהרג בבית דין ישב.

וביאור הדברים, מה שנתנה תורה כל כך תנאים שיתחייב בן סורר ומורה סקילה, עד שכמעט לא מתקיים משפטו בפועל, מבואר בחתם סופר (פפ) דהענין

מוסר, להיות עומד על המשמר ללכת בדרכי טובים, קודם
שיהא מאוחר, שיזדקן במדותיו הרעות.

*

עוֹד יש לומר, דהנה הבן סורר ומורה איננו שומע בקול
אביו ובקול אמו ויסרו אותו ולא ישמע אליהם. ויש
להבין למה באמת אין הדברים של אבותיו עושים רושם על
הבן, והוא סורר ומורה. ונראה כי הכתוב אומר (ויקרא יט-ז)
הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. וכבר דקדקו
חז"ל (בבא מציעא לא.) על כפל הלשון של הוכח תוכיח. ויש
לומר כי אם רוצים שדברי התוכחה יתקבלו, אין זה אלא
כאשר המוכיח בעצמו מדקדק ונוהר במה שמדבר אל
חבירו, וכמו שאמרו (שם קז:) כתיב התקוששו וקושו (צפניה
ב-א), קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים ע"כ. כאשר
האבות מדקדקים על קל כבחמורה, ומחנך כן את בניו, והם
סמל במעשיהם לבניהם, אז יתקבל המוסר, אבל אם זה
חסר אצלם, איך יכולים להשפיע על אחרים. ולכן אמרה
תורה במצות תוכחה, הוכח תוכיח את עמיתך, מתחלה
'הוכח' את עצמך, קשוט עצמך תחלה, ורק אחר כך 'תוכיח
את עמיתך', דאם לא כן, אז כאשר תאמר לו טול קיסם
מבין שיניך, אומר לו טול קורה מבין עיניך (ערכין טז:). ובזה
'לא תשא עליו חטא', לא ישא קולו על המוכיח אותו שגם
בך יש חטא.

וכאשר האב מוכיח בנו, שזה מדה רעה לילך אחר תאות
לבו, לשלוח יד במעות של אחרים וליקח בשר
ויין, אם גם הוא עושה כן במסחריו, ליקח ממון אחרים,
שבנו רואה כל התחבולות של האב שעושה עושר ולא
במשפט, ואיך האב הולך אחר תאוותיו בשרירות לבו, אז
כאשר ייסר את בנו לא יכנסו דבריו באוזניו. והנה בגמרא
(סנהדרין קז.) דרשו סמוכין של פרשת יפת תואר לפרשת בן
סורר ומורה, כל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה
ע"ש. ואם כן האב הזה שהביאו לעולם יצא למלחמה, ולא
היה זהיר בשמירת העינים, וראה בשביה אשת יפת תואר
וחשק בה, ולא הסיח דעתו ממנה, והעין רואה והלב חומד,
עד שאי אפשר לו לכבוש יצרו, וירדה תורה לסוף דעתו
שאם אין הקב"ה מתירה ישאנה באיסור, והתירה אותה
התורה לו. וכעת כאשר נולד לו בן סורר ומורה, והאב
מוכיח אותו למה אתה עושה כן, והוא משיב, עלה בלבי
תאוה לבשר ויין. ואביו אומר לו שלא טוב עשה, ויש
להאדם להתגבר ולכבוש יצרו. הבן משיב לו, אבא, כאשר
היה לך נסיון של חמדה, וראית בשביה וחשקת בה, עד
שהוצרך התורה להתירה לך, למה לא גברת אז על יצרך,
היית נבל ברשות התורה, ולי אתה מוכיח.

לעץ השדה (דברים כ-ט), כל אילן שנטועין משגיחין עליו
בתחלתו להטותו שיהא צומח כראוי, וקושרין אותו מימינו
ומשמאלו כדי שלא יתעקם. וזה מועיל רק בראשית צמיחתו,
כי אם יתעבה האילן, לא יוכלו עוד לנטותו, וכל רוחות
שבעולם לא יזיזו אותו. ואם רואין שיצא האילן ההוא מן
השורה, ולא יהיה לתפארת, אז קוצצין אותו. ומכל שכן
כאשר נכנס בהאילן איזה סם של חדקים שונות, שהפירות
שיצאו ממנו לא יהיו טוב לאכילה ויזיקו בני אדם באכילתם,
בודאי כל בר דעת יסלק האילן ההוא, שלא יזקו אחרים.
וכמו כן הוא הנער בנערותו, אשר יצר לב האדם רע מנעוריו,
משננער לצאת ממעי אמו, בעודו רך ויניק יכולים עדיין
להטותו לטוב, ואוהבו שחרו מוסר, אבל אם נתגדל ונעשה בן
סורר ומורה, הרי זה אילן המזיק, ואילן עב וקשה לא יכולין
לשנות, וירדה תורה לסופו, לראות את הנולד, שיהיה
מלסטם הבריות וימות חייב. ועל זה אמר הכתוב, 'אשר בנינו
כנטיעים', הם כנטיעי האילנות, אשר רק כשהם רכים יכולים
לנטותם, והם 'מגודלים בנעוריהם', רק ממה שנתחנכו
והשגיחו עליהם בנעוריהם, בזה הם מגודלים.

ופרשה זו ניתנה לא כדי שתתקיים בפועל, אלא דרוש
וקבל שכר, 'דרוש' מה שלימדה אותנו התורה
כאן, אשר חושך שבטו שונא בנו, וקבל שכר הרבה, אשר
שכר פרי הבטן (תהלים קכז-ג), לרוות מהם נחת. ופוק חזי מה
נתהווה לדוד מלך ישראל מהשבעה רועים, אשר בהיות
שלא העציבו אביו מימיו (מלכים א ו-ה), סופו הוצרך להיות
בורח מבנו, לילך בוכה ויחף. ולכן סיימה הכתוב, כי פרשה
זו לא ניתנה כדי שכל 'הבנים' ישמעו ויראו, אלא וכל
'ישראל' ישמעו ויראו, וילמדו לקח על חינוך בניהם.

ואחר פרשת בן סורר ומורה, הסמיק לה הכתוב, וכי יהיה
באיש חטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ.
ובא הכתוב לבאר פרשה הקודמת לה, למה החמירה
התורה כל כך, על גניבה קטנה של בשר ויין ימיתו אדם
בשביל העתיד, אשר הרבה בני אדם יהיה להם קושיא
לאלקינו, סוף כל סוף לא עשה שום דבר כעת שחייבין על
זה מיתה. והנה 'חטא' הוא לשון חסרון, דכתיב (מלכים א
א-כא) והייתי אני ובני שלמה חטאים (וברש"י חסרים ומנועים מן
הגדולה). ואמר הכתוב 'וכי יהיה באיש חטא משפט מות',
שיחסר להם להבין משפט המות שנאמרה בפרשה
הקודמת, על זה אמרה תורה 'ותלית אותו על עץ', תתבונן
על העץ, אשר רק בנערותו יכולין להטותו, ולא אחר
שיתעבה ויקשה. ואם מוציא פירות המזיקין קוצצין אותו.
משם תבין אשר כן הוא גם בהאדם עץ השדה, בנינו הם
כנטיעים, הכל תלוי בימי נערותו, ואז הזמן לאוהבו לשחרו

אמרו, שאם היו אביו ואמו חרשים, אינו נעשה בן סורר ומורה, ופירש האמרי אמת וצ"ל שהאבות צריכין להיות דוגמא אישית לבניהם, ואם הוא חרש, שהדברים שאומר לבנו אין הם עצמם שומעים, איך יכולים להשפיע על אחרים, וכמאמר העולם התפוח לא נופל רחוק מהעץ.

ומור"ה, שבאצבעו מראה ומורה על האב, ממך למדתי זאת, אתה הוא האשם בזה שאני סר מן הדרך, כי היית לי לסמל במעשיך. וכמו שיסופר על הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע שביקש אותו אשה אחת, שיברך אותה שיהיה לה בן צדיק כמו הרבי. והשיב לה בצחות לשונו, לא בכל גן צומחין מאיר'ליך כאלו, הכל תלוי בהגן, ששם נתגדלים הבנים.

*

ובזה, נחזור למשנתנו, אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, אם תרצה לדון ולהוכיח את חברך על מעשיו, תתבונן אם אתה בעצמך היה מגיע למקומו, לידי הנסיון שהיה לו לחברך, אם אתה היית עומד בזה, אז יועילו הדברים שתוכיח אותו, ואז מותר לך לדון אותו, אבל אם אתה בעצמך לא היית יכול לעמוד בזה, איך תוכל לדון בזה את חברך.

אנו עומדים קרוב לימי הדין, ומתפללים (סליחות לערב ראש השנה) אל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי (תהלים קמג-ב), מלפניך משפטנו יצא עיניך תחזינה משרים (שם יז-ב). והיינו כי מלאכי מעלה אין להם יצר הרע (שבת פט.), ואין להם השגה בתאות החומר שיש בבני אדם, ולעולם לא יגיעו למקומם, ואיך יכולים הם לדון בני אדם. וגם הבית דין של מעלה שמורכב מצדיקי עולם, אשר היו צדיקים גמורים מנעוריהם, ולא הסתובבו מעולם בין יושבי קרנות, לא הגיעו לידי הנסיונות הרבות שיש לנו. ואם אנחנו נקיים מאמרו של הלל, אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, במדה שאדם מודד מודדין לו (סוטה פ:), ובידו לבקש למנוע מלאכי מעלה מלדון אותו, כי הם לא הגיעו למקומו, ואל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי. ורק מלפניך משפטנו יצא, מאת ה' בעצמו בעל הרחמים, היודע נסתרות שבלב כמה קשה עבודתו של אדם לקונו, הוא יודע להחשיב כל מצוה שאנו עושין, כמה יגיעות ומסירת נפש יש בזה, והוא יודע יצרנו, כמה קשה כח היצר לעמוד כנגדו, ורק עיניו תחזינה משרים, והוא יוכל לשפוט אותנו ונצא בדימוס.

אנו חיים היום בהנסיון הקשה ביותר מימות עולם, בהכלים שיכולים לראות בהם הכל מכל קצוי עולם, והאב רוצה לחנך את בני ביתו לעשות גדרים וסייגים להבדל מהם. אז רק אם מקיים קשוט עצמך תחלה, יוכל לפעול בדבריו אצל בני ביתו. אבל אם הוא לעצמו לא עושה גדרים, אבל על בניו עומד בכל התוקף לחנכם להבדל מהם, הוא בעצמו נבל ברשות התורה, צורך פרנסה וכו', אז מה שמשמיע לבני ביתו לא יעשו רושם. וכאשר יגדלו אחר כך, יום אחר חתונתם, ילכו גם הם בדרכי אבותיהם. אם האב לא יוכל להתגבר ונושא יפת תואר, סופו תהא בנו בן סורר ומורה, בדרך הטבע, ולא רק כעונש מן השמים.

ולכן כאשר רואין בן סורר ומורה, שמייסרין אותו ולא ישמע לקול אביו ולקול אמו, לא בכל פעם הוא עצמו אשם בדבר, אלא האבות עצמם. הבן רואה איך שאביו הולך בשרירות לבו, הוא יהודי כשר, אבל נבל ברשות התורה, איך הוא הוואקעישא"ן שלו, ולא כובש את יצרו, ואצלו הכל מותר ולי אסור, הוא נושא יפת תואר ולי מדבר שלא אהיה בסובאי יין בזוללי בשר, הוא מרבה הונו ברבבות בתחבולות מממון אחרים, ולי מוכיח על איזה זהובים שלקחתי ממנו. זהו הסיבה שמתגדל שם בן סורר ומורה.

והנה האדם עץ השדה, ובניו הם הפירות היוצאים מן העץ, ואמר הכתוב, 'וכי יהיה באיש חטא משפט מות', שתחסר לך מלהבין מה הביא את הבן הזה להיות סורר ומורה, עד שהומת. ועל זה אמר 'ותלית אותו על העץ', אין הוא האשם אלא האבות שהם העץ, שממנה יצא הפירות הללו. והוא בן 'סורר ומורה', סור"ר שסר מן הדרך,

הגליון הזה נתנדב על ידי

מוה"ר ר' יוסף יושע אדלער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' יוסף יושע אדלער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	ברכת מול טוב ברכותינו נשגור בזה לכבוד החבור החתן המופלג בתורה ויראה כליל המעלות וכשרון הנמשע כמו שלמה הירש נ"ו משב"ק אצל ב"ק מ"ן אדמו"ר עש"ד שלישי"א לרגל נישואיו למול טוב ובשכר יעזור השי"ת שהזיווג יעלה יפה ושיזכה לבנות בית נאמן בישראל ע"ד ישראל סבא מתוך נחת והרחבת הדעת אכ"ד	מוה"ר ר' דוד מעצנער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' יונה בר"ר לעפקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' עמרם הירש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואיו בנו הרחמן שלמה נ"ו למול טוב
מוה"ר ר' יצחק מרדכי שטראהלי הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' יואל לאנדא הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב				
מוה"ר ר' יואל ניימאן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסת בנו לעול התורה והמצות	מוה"ר ר' אייזיק מעוזני הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסת בנו לעול התורה והמצות		מוה"ר ר' משה יעקב לעפקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' פנחס רייך הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	